

тиватъ въ сѣдбата на беззащитно любящи същества, и несъмнено те — Теменужката или Степнатароза — би произвеждали много поизгодно впечатление, ако символизацията не би достигала тъй близко до аллегория. Като художествена обработка на народни пѣсни, те сж превъзходни; рѣката на майстора личи и въ тяхъ, но само рѣката, не и духътъ. Същото е и съ онѣхъ весели или сериозни романи, въ които сж възсъздадени случки изъ всекидневния животъ, като Прѣдачката, Gutmann und Gutweib, пѣсните за Воденчарката и др. Съвсѣмъ други сж баладите изъ мирътъ на таинственитѣ настроения на природата, които засягатъ човѣшкото сърце за да го възродятъ или тласнатъ въ погибель. Прочетете Рибарътъ, вслушайте се въ романа на вълнитѣ, въ говора що омайва сърцето на очарования рибаръ, подъ чиято наслада той се замайва и отдава на измамливитѣ вълни. Или се взрете въ снѣката на нощния вѣздачъ, — въ Самодивския царь —, който, застигнатъ отъ нощната есенна хала, прѣгърналъ въ скути своето чедо, бърза къмъ дома си. На плахия говоръ на дѣтето, прѣдъ чийто погледъ се мъркатъ прѣслѣдващитѣ го фантастични същества, бащата отговаря съ успокоителни думи, които същевременно изтъкватъ черти отъ тъмния нощенъ ландшафтъ — мъгла, усланени листи, вѣтрътъ, старитѣ посърнали върби — усилващи още повече мрачното непривѣтно настроение, подъ което чезне дѣтето. Бащата бърза, но когато стига дома, — дѣтето е вече мъртво въ приръдкитѣ му . . . Въ ритмътъ на Рибаря е чутъ таинствениятъ плъсъкъ на вълнитѣ и въ него, както и въ разлянитѣ надъ тяхъ слънчеви лучи, лѣхти страстния жаждъ за изпитване на незнайното, което обещава наслада и мами — къмъ погибель. Промѣнливиятъ ритъмъ — ту ямбъ, ту анапестъ — и чевърстиятъ езикъ, тъй характерни за дѣйствието и настроението въ Самодивския царь, ни въвеждатъ, като музика, въ най-тънкитѣ отсѣнки на настроението. Такива сж и другитѣ отъ този родъ Гетеви балади. Случки изъ таинствения свѣрхестествения миръ се представатъ прѣдъ насъ, погледътъ ни приковаватъ такива живи конкретни образи, като че ли виждани въ действителность. Дълбока истина е казалъ самъ Гете — въ мотото къмъ своитѣ балади — Märchen, noch so wunderbar, Dichterkünste machen's wahr! Въ една се расправя какъ скелети излизватъ средъ нощъ изъ гробоветѣ си и връхлитатъ звѣнаря,